

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

“ АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ”

(для магістрів)

Київ – 2018

Підготовлено кандидатом економічних наук, професором МКА
М.І. Філіповим

Затверджено на засіданні кафедри економіки та управління
підприємством (протокол №2 від 20.09.2018 р.)

*Схвалено Вченою радою Навчально-наукового Інституту менеджменту,
економіки та фінансів (протокол №9 від 22.10.2018р.)*

Філіпов М.І. Навчальна програма дисципліни “Антикризове
управління”. — К.: МАУП, 2018. — 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Антикризове управління”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання до контрольних робіт, теми рефератів, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

© *Між регіональна академія
управління персоналом
(МАУП),
2018*

I. Пояснювальна записка

Самостійна робота студентів магістратури є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння провести наукове дослідження, сприяє активізації засвоєних студентом знань та їх реалізації, основним засобом опанування навчального матеріалу.

Самостійна робота студентів повинна становити не менше 60% часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних, практичних та індивідуальних занять.

Мета самостійної роботи студентів — сприяти засвоєнню наукових підходів до засад антикризового управління та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів — наукового підходу до засвоєних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт з дисципліни „Антикризове управління”.

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни „Антикризове управління” визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота студента магістратури забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни „Антикризове управління”: навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, конспектом лекцій тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни „Антикризове управління” організовується з дотриманням низки вимог:

- Надання студенту конкретного завдання для самостійної роботи;
- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;

- надання можливості студентам виконувати творчі наукові роботи, які відповідають освітньо-кваліфікаційному рівню знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань;
- підтримання постійного зворотного зв'язку зі студентами у процесі виконання самостійної роботи.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість балів, які можна отримати за виконання завдань, визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни.

Студенти магістратури, які вивчають дисципліну „Антикризове управління”, повинні бути проінформовані викладачем щодо організації самостійної роботи, її форм та видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань.

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи і її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (згідно Болонської системи - бали), одержані студентами магістратури за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами в залікових/екзаменаційних документах і доводяться до відома студентів.

II. Навчально-методичний план

вивчення дисципліни “Антикризове управління”

№№ п/п	Назва розділу та теми
	I.Наукові засади антикризового управління
1	Теоретичні підходи до класифікації кризових явищ
2	Концепції типології кризових ситуацій на мікрорівні
3	Методичні підходи до виявлення кризових явищ в економіці виробничих систем

	II. Формування стратегії антикризового управління
4	Стратегічний план в контексті антикризового управління
5	Методи прогнозування та виявлення кризових явищ на підприємстві
6	Система стратегічного та оперативного контролінгу
	III. Тактичні аспекти антикризового управління
7	Організаційно-економічні напрями попередження та подолання кризових явищ на підприємстві
8	Концепція розробки та реалізації системи антикризового управління
9	Концептуальні підходи до профілактики кризових ситуацій на мікрорівні
10	Концепція формування груп антикризового управління

III. ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ

до вивчення дисципліни “Антикризове управління”

Розділ I. Наукові засади антикризового управління

Тема 1. Теоретичні підходи до класифікації кризових явищ

Концептуальні поняття кризи в системі управління. Системні фактори та ознаки кризових та ситуацій.

Концепції класифікації кризових явищ. Фактори виникнення кризових явищ на мікрорівні.

Класифікація факторів визначення стану антикризового управління на мікрорівні.

Циклічність кризових явищ. Джерела виникнення кризових явищ.

Симптоми кризи на мікрорівні.

Концепція сучасної системи антикризового управління і завдання створення системи антикризового управління на підприємстві.

Літ ерат ура

Основна (2, 3, 10-12, 17)

Додаткова (1, 2, 15)

Тема 2. Концепції та іпології кризових ситуацій на мікрорівні

Причини виникнення та розвитку кризових явищ і ситуацій в економіці.

Інваріантність потенційних криз.

Типологія загроз кризових ситуацій, їх залежність від потенційних втрат та дефіциту часу на їх подолання.

Класифікація характерних кризових явищ.

Поняття стратегічної та локальної кризи.

Симптоми кризових явищ на мікрорівні. Банкрутство підприємства в системі кризових явищ.

Концепція ідентифікації кризи як фактора виникнення нових сприятливих можливостей. Потенційні шляхи трансформування сприятливої ситуації в кризову, а кризової ситуації - в сприятливу.

Літ ерат ура

Основна (1, 4, 10-12, 17)

Додаткова (3, 4)

Тема 3. Методичні підходи до виявлення кризових явищ в економіці

виробничих систем

Системні фактори та ознаки кризових явищ в економіці та в підприємстві.

Класифікація екзогенних факторів фінансового стану підприємства: глобальні, міжнародні, національні, регіональні.

Класифікація ендогенних факторів стану підприємства.

Циклічність економічного розвитку.

Методи державного регулювання підприємницької діяльності.

Економічна формула кризи. Складові економічного механізму виникнення кризового стану підприємства. Фази розвитку кризи.

Системний аналіз можливостей, ресурсів, та ризиків діяльності підприємства.

Концепція експрес-діагностики кризи на підприємстві.

Стратегічна мета антикризового управління.

Літ ерат ура

Основна (10-12, 17)

Додаткова ((6, 7, 11, 12)

Розділ II. Формування стратегії антикризового управління

Тема 4. Стратегічний план в контексті антикризового управління

Стратегічні цілі антикризового управління.

Сутність, функції та вигоди стратегічного планування. Основні завдання стратегічного планування.

Процес стратегічного планування.

Визначення впливу зовнішніх загроз на діяльність підприємства.

Визначення стратегічних альтернатив.

Вплив стратегічного планування на вдосконалення антикризового менеджменту на мікрорівні.

Стратегічне планування як інструмент упередження кризи суб'єкта підприємницької діяльності.

Базові корпоративні стратегії в системі управління.

Літ ерат ура

Основна (4, 7, 10-12, 19)

Додаткова (1, 2, 4, 5, 8, 10, 13, 14)

Тема 5. Методи прогнозування та виявлення кризових явищ на підприємстві

Поняття та характеристики економічної кон'юнктури. Теорія циклів М.І.Туган-Барановського. Дослідження циклічного розвитку економіки М.Д.Кондрат'євим, Дж. Кейнсом.

Концептуальні поняття кризи, депресії, поживлення, підйому.

Методи прогнозування економічної кон'юнктури в процесі антикризового

менеджменту.

Діагностика прогнозування кризових явищ у діяльності підприємства за допомогою експрес-аналізу.

Методи виявлення латентних кризових явищ шляхом моніторингу внутрішнього та зовнішнього середовища.

Літ ерат ура

Основна (3, 10-12, 17)

Додаткова (9, 15, 16)

Тема 6. Система стратегічного та оперативного контролю

Концепція контролінгу як новітньої тенденції ефективного управління.

Система стратегічного та оперативного контролінгу. Мета стратегічного контролінгу. Дефініція основних цільових параметрів підприємства.

Мета оперативного контролінгу. Основні завдання оперативного контролінгу на підприємстві.

Літ ерат ура

Основна (1, 10-12, 17)

Додаткова (1, 2, 4, 5)

Розділ III. Тактичні аспекти антикризового управління

Тема 7. Організаційно-економічні напрями попередження та подолання кризових явищ на підприємстві

Розробка заходів зниження зовнішньої вразливості підприємства.

Розробка підготовчих планів для недопущення кризових ситуацій на підприємстві.

Трансформація організаційних форм управління. Злиття підприємств. Створення промислово-фінансових груп. Організація підприємств малого бізнесу. Дивізіональні системи управління.

Скорочення рівнів управління складних організаційних структур.

Консалтингові послуги як передумова профілактики криз.

Літ ерат ура

Основна (17, 19)

Додаткова (5, 12)

Тема 8. Концепція розробки та реалізації системи антикризового управління

Основні принципи концепції антикризового управління.

Система заходів антикризового управління.

Стратегічні альтернативи виходу з кризи.

Тактика антикризового управління.

Обрахування витрат на подолання кризи, кількісна оцінка досягнення бажаного результату, терміни досягнення намічених цілей.

Механізм реалізації стратегії антикризового управління.

Інновації як основний метод попередження кризових явищ. Організаційні форми впровадження інновацій.

Порядок створення інформаційної мережі для подолання кризових явищ.

Реструктуризація підприємства. Класифікація видів реструктуризації.

Реінжиніринг як метод подолання кризових явищ.

Диверсифікація як стратегія антикризового управління.

Санація підприємства. Класична модель санації.

Створення та впровадження мережі оперативних креативних антикризових груп. Ідентифікація функціонального призначення антикризових груп менеджерів.

Етапність реалізації заходів з антикризового управління.

Літ ерат ура

Основна (2, 5, 6, 8 -12, 17)

Додаткова (5, 9, 16)

Тема 9. Концепт уальні підходи до профілактики кризових ситуацій на мікрорівні

Механізм сприйняття кризових ситуацій менеджерами та персоналом підприємства. Основні блоки механізму. Системні фактори залежності сприйняття кризової ситуації менеджерами та працівниками підприємства.

Концепція самоконтролю працівників в умовах кризових ситуацій.

Сутність ситуаційних антикризових планів (заходів).

Моделювання профілактичних (передкризових) заходів з наступних напрямів: інноваційної активності, фінансово-виробничої діяльності, реструктуризації, реінжинірингу, диверсифікації виробництва, моніторингу зовнішнього та внутрішнього середовища.

Концепція формування унікального кадрового складу підприємства.

Літ ерат ура

Основна (10 -12, 17, 19)

Додаткова (3, 9, 10)

Тема 10. Концепція формування груп антикризового управління

Система теоретичних знань та практичних навичок, необхідних менеджерам/ групам менеджерів антикризового управління.

Завдання та стиль менеджменту в кризових ситуаціях.

Інформаційно-аналітична функція антикризових груп менеджерів. Формування і психологічна та функціональна підготовка груп спеціалістів та менеджерів для подолання кризових явищ.

Вибір стилю менеджменту в кризових ситуаціях. Методи прийняття управлінських рішень антикризовими групами.

Тренінг персоналу і груп антикризового управління.

Вимоги до особистих якостей менеджерів в кризових ситуаціях.

Літ ерат ура

Основна (10-13, 17, 18)

Додаткова (3, 11, 13)

IV. ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується студентами магістратури заочної форми навчання. Основним призначенням контрольної роботи є формування навичок наукового дослідження.

Номер варіанта контрольної роботи студент обирає за останньою цифрою номеру залікової книжки.

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу та активною формою самостійної наукової роботи.

Мета контрольної роботи - закріпити й поглибити теоретичні знання, здобуті в процесі вивчення дисципліни, сформувати вміння самостійно проводити дослідження, працювати з теоретичними джерелами, спеціальною літературою, законодавчими та нормативними актами, статистичними матеріалами, а також з аналітичними матеріалами власних досліджень на об'єкті дослідження.

V. Завдання для конт рольних робіт .

ВАРИАНТ 1.

1. Розробіть класифікацію типових кризових явищ в сфері підприємницької діяльності.
2. Проаналізуйте фінансовий стан підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.
3. Розробіть заходи для попередження кризи на об'єкті дослідження або його виходу з кризової ситуації.

ВАРИАНТ 2.

1. Висвітліть сутність, функції та завдання стратегічного планування.
2. Проаналізуйте стан виробничої діяльності підприємства, на якому

відбувалася ваша переддипломна практика.

3. Розробіть заходи для попередження кризи або виходу з кризової ситуації об'єкта дослідження.

ВАРИАНТ 3.

1. Складіть характеристику потенційної, прихованої та реальної кризи на підприємстві.
2. Проаналізуйте стан кадрового потенціалу підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика..
3. Розробіть заходи для попередження кризи або виходу з кризової ситуації об'єкта дослідження.

ВАРИАНТ 4.

1. Визначте поняття стратегічної та локальної кризи.
2. Складіть алгоритм стратегічного плану для організації антикризового управління підприємством, на якому відбувалася ваша переддипломна практика..
3. Проаналізуйте конкурентне оточення підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.

ВАРИАНТ 5.

1. Складіть класифікацію екзогенних факторів господарського стану підприємства.
2. Розробіть завдання антикризового управління підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.
3. Розробіть заходи для попередження, виходу з кризової ситуації або підвищення конкурентоспроможності підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.

ВАРИАНТ 6.

1. Складіть класифікацію ендогенних факторів можливих змін конкурентного статусу підприємства.
2. Розробіть концепцію антикризового управління підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.
3. Розробіть стратегічний план розвитку підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.

ВАРИАНТ 7.

1. Складіть класифікацію внутрішніх факторів визначення конкурентного статусу підприємства.
2. Проаналізуйте стан антикризового управління підприємством, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.
3. Розробіть заходи щодо поліпшення системи антикризового управління підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.

ВАРИАНТ 8.

1. Визначте алгоритм організації роботи групи антикризового управління підприємства.
2. Опишіть концепцію контролінгу на підприємстві, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.
3. Проведіть дослідження використання робочого часу персоналом Вашого підприємства (або підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.) та розробіть заходи для поліпшення використання робочого часу за результатами проведеного дослідження.

ВАРИАНТ 9.

1. Визначте алгоритм організації стратегічного контролінгу на підприємстві.

2. Визначте функціональні обов'язки менеджерів антикризових груп.
3. Проведіть дослідження використання машин, механізмів, обладнання на підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика, та розробіть заходи для поліпшення використання машин, механізмів, обладнання.

ВАРИАНТ 10.

1. Розробіть профілактичні заходи щодо поліпшення фінансово-виробничої діяльності підприємства.
2. Висвітліть роль та значення впровадження інновацій на підприємстві, на якому відбувалася ваша переддипломна практика..
3. Розробіть план диверсифікації Вашого підприємства, на якому відбувалася ваша переддипломна практика.

VI. Питання для самоконтролю

1. Класифікація характерних кризових явищ.
2. Поняття стратегічної та локальної кризи на підприємстві.
3. Симптоми кризових явищ.
4. Концепція ідентифікації кризи як фактора виникнення нових сприятливих можливостей.
5. Класифікація екзогенних факторів фінансового стану підприємства: глобальні, міжнародні, національні, регіональні.
6. Класифікація ендогенних факторів стану підприємства.
7. Характерні ознаки економічного механізму виникнення кризового стану підприємства.
8. Економічна формула кризи.
9. Фази розвитку кризи. Аналіз можливостей, ресурсів, та ризиків діяльності підприємства.

10. Концепція експрес-діагностики кризи на підприємстві.
11. Визначення стратегічних альтернатив в системі антикризового управління.
12. Вплив стратегічного планування на вдосконалення антикризового менеджменту на підприємстві.
13. Стратегічне планування як інструмент упередження кризи суб'єкта підприємницької діяльності.
14. Базові корпоративні стратегії.
15. Вибір і реалізація стратегій в системі антикризового управління.
16. Теорія циклів М.І.Туган-Барановського. Визначення поняття циклічного розвитку економіки М.Д.Кондрат'євим.
17. Поняття кризи, депресії, поживлення, підйому.
18. Методи виявлення латентних кризових явищ шляхом моніторингу внутрішнього та зовнішнього середовища.
19. Організація внутрішнього моніторингу на підприємстві.
20. Мета стратегічного контролінгу.
21. Мета оперативного контролінгу. Особливості оперативного контролінгу.
22. Механізм реалізації стратегії антикризового управління.
23. Інновації як основний метод попередження кризових явищ.
24. Організаційні форми впровадження інновацій.
25. Реструктуризація підприємства. Класифікація видів реструктуризації.
26. Реінжиніринг як метод подолання кризових явищ.
27. Диверсифікація як стратегія антикризового управління.
28. Санація підприємства. Класична модель санації.
29. Створення та впровадження мережі оперативних антикризових груп.
30. Етапи впровадження заходів з антикризового управління.
31. Розробка профілактичних (передкризових) заходів з інноваційної активності.

32. Розробка профілактичних (передкризових) заходів з фінансово-виробничої діяльності.
33. Розробка профілактичних (передкризових) заходів з реструктуризації організаційної структури підприємства.
34. Розробка профілактичних (передкризових) заходів з використанням реінжинірингу.
35. Розробка профілактичних (передкризових) заходів з диверсифікації виробництва.
36. Принцип формування унікального кадрового складу підприємства.
37. Завдання та стиль менеджменту в кризових ситуаціях.
38. Підбір та підготовка груп спеціалістів та менеджерів для подолання кризових явищ.
39. Вибір стилю менеджменту в кризових ситуаціях.
40. Методи навчання персоналу груп антикризового управління.
41. Признаки кризових явищ на мікрорівні.
42. Критерії класифікації кризових явищ.
43. Основні причини виникнення кризових явищ і ситуацій на мікрорівні.
44. Поняття, ознаки кризових явищ в економіці підприємства.
45. Поняття конкурентних переваг підприємства. Життєвий цикл конкурентних переваг підприємства.
46. Алгоритм розробки стратегічного плану підприємства.
47. Вибір та визначення стратегічних альтернатив діяльності підприємства.
48. Організація експрес-аналізу фінансово-виробничої діяльності підприємства.
49. Основні елементи концепції антикризового менеджменту.
50. Функціональні обов'язки менеджерів антикризових груп.
51. Етапи впровадження заходів антикризового менеджменту.
52. Роль та значення інноваційно-інвестиційних заходів для подолання

кризових явищ.

53. Роль та значення диверсифікації виробництва як метода антикризового управління.
54. Роль та значення зовнішнього та внутрішнього моніторингу в системі антикризового управління.
55. Завдання, методи та стиль управління в кризових ситуаціях.
56. Створення та підготовка фахівців і менеджерів антикризових груп.
57. Інформаційно-аналітична функція антикризових груп.
58. Психологічна та функціональна підготовка учасників антикризових груп.
59. Типологія кадрової політики у кризових ситуаціях.
60. Основні принципи кадрового менеджменту у кризових ситуаціях.

VII. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Характерні кризові явища в підприємстві України.
2. Основні принципи стійкості системи управління підприємств в кризових ситуаціях.
3. Економічний механізм виникнення кризового стану виробничої системи.
4. Стратегія і тактика антикризового управління підприємством.
5. Стратегічний і оперативний контролінг на підприємстві.
6. Етапність впровадження заходів антикризового управління на підприємстві.
7. Інноваційні заходи як головний напрям антикризового управління.
8. Організація створення та функціонування антикризових груп менеджерів на підприємстві/організації.
9. Організація зовнішнього та внутрішнього моніторингу на підприємстві/ в організації.
10. Психологічна та функціональна підготовка менеджерів та учасників

антикризових груп.

11. Особливості кризових явищ на конкретному підприємстві/організації (за вибором студента).
12. Ознаки та розвиток світової фінансової кризи в 2008-2009 рр.
13. Методи прогнозування кризових явищ на підприємстві.
14. Організація стратегічного планування на підприємстві як захід передкризового управління.
15. Організація стратегічного контролінгу на підприємстві.
16. Організація оперативного контролінгу на підприємстві.
17. Базові ринкові стратегії.
18. Стратегічні напрями виходу з кризи підприємств.
19. Основні принципи антикризового менеджменту.
20. Вибір ринкової стратегії підприємства в умовах розвитку кризових явищ в економіці.
21. Вибір ринкової стратегії малого підприємства як метод передкризового управління.
22. Методи реструктуризації підприємства в умовах кризових ситуацій.
23. Вибір інноваційних заходів для подолання кризових явищ на підприємстві.
24. Багатопрофільна диверсифікація як метод передкризового управління.
25. Вибір стилю управління в умовах виникнення кризових явищ на підприємстві.
26. Впровадження ефективної кадрової політики на підприємстві як метод антикризового управління.
27. Методи трансформації організаційних форм управління в кризових ситуаціях.
28. Порядок створення та підготовки груп антикризового управління на підприємстві.
29. Використання консалтингового менеджменту для виявлення та

попередження кризових ситуацій на підприємстві.

30. Організація санаційних заходів на підприємстві для попередження його банкрутства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антикризове управління підприємством: навч. посіб./ З.Є. Шершньова, В.М. Багацький, Н.Д. Гетманцева; за заг. ред. З.Є. Шершньової. - К.: КНЕУ, 2007. - 680 с.
2. *Василенко В.О.* Антикризове управління підприємством: Навч. посіб. - 2-ге вид., випр. та доп. - К.: ЦНЛ, 2005. - 504 с.
3. *Дорошук Г. А., Дашенко Н. М.* Антикризове управління підприємством: навч. посіб. - Л.: Новий Світ-2000, 2016. - 332 с.
4. *Друкер П.Ф.* Эффективный управляющий. - М.: СП "Бук Чембэр Интернэшнл", 1994.
5. *Колпаков В.М.* Теория и практика принятия управленческих решений.: Учебное пособие. - К.: МАУП, 2000.
6. *Менедж мент* : Понятійно-термінол. Слов. / За ред. Г.В. Щокіна, М.Ф. Головатого, О.В. Антонюка, В.П. Сладкевича. - К.: МАУП, 2007 – 744с.
7. *Сладкевич В.П., Чернявский А.Д.* Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций. – 3-е изд. К.: МАУП, 2003 – 152 с.
8. *Технологічні парки: світовий та український досвід/під редакцією Д.В. Табачника.* – Київ: ТП ІЕЗ, 2004. – 48 с.
9. *Туленков Н.В.* Введение в теорию и практику менеджмента. – К.: МАУП, 1997.
10. *Управління людськими ресурсами.* (Понятійно-термінол. слов.): Навч. посіб. для студ вищ. навч. закл. / За ред. Г.В. Щокіна, О.В. Антонюка, М.Ф. Головатого. - К.: МАУП, 2006 – 496 с.
11. *Чернявский А. Д.* Классификация и цикличность кризисных явлений и ситуаций // Персонал. — 1998. — № 6.
12. *Чернявский А. Д.* Организация управления. — К.: МАУП, 1998.
13. *Чернявский А. Д.* Современная тенденция развития организационных форм управления в Украине //Персонал — 1997. — № 4.

14. *Чернявский А. Д.* Трансформация организационных форм управления в процессе развития рыночных отношений // Персонал. — 1996. — № 2.
15. *Чернявский А. Д.* Механизмы антикризисного управления // Проблемы управления в переходном обществе на пороге XXI века: Сб. науч. тр.: Прилож. к журн. “Персонал”. — 1999. — № 4.
16. *Чернявский А. Д.* Пути повышения интенсивности инвестиционного процесса как фактор антикризисного управления // Усовершенствование финансово-кредитной системы и пути улучшения финансового состояния предприятий: Сб. науч. тр.: Прилож. № 3 к журн. “Персонал”. — 1999. — № 4.
17. *Чернявский А.Д.* Антикризове управління підприємством: Навч. посіб.-К.: МАУП, 2006. – 256 с.
18. *Щекин Г.В.* Теория социального управления: Монография. - К.: МАУП, 1996.
19. *Данилишин Б.* Українська економіка: курс на модернізацію//Урядовий кур’єр, 9.10.2009. - № 186

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України „Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва”, 25 грудня 2008 р. № 800-VI.
2. Закон України „Про державний бюджет України на 2009 рік”, 26 грудня 2008 р. № 835-VI.
3. Закон України „Про наукову і науково-технічну діяльність”, 13 грудня 1991 р. № 1978-XII.
4. Данилишин Б. Інвестиційна складова реального сектора//Урядовий кур’єр, 24 лютого 2009 р., №33.
5. Данилишин Б. Інвестиційний клімат – запорука

- конкурентоспроможності //Урядовий кур'єр, 10 січня 2009 р., №2.
6. Данилишин Б. Уряд має чітку антикризову програму//Урядовий кур'єр, 12 березня 2017 р., №44.
  7. Долженко Г. Стратегія одужання//Урядовий кур'єр, 3 березня 2017 р., №38.
  8. Долженко Г. Філософія зростання//Урядовий кур'єр, 17 лютого 2017 р., №28.
  9. Іванюта С. М. Антикризове управління: Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2007. - 288 с.
  10. Колісник М. К., Ільчук П. Г., Віблій П. І Фінансова санація і антикризове управління підприємством: Навч. посіб. - К.: Кондор, 2007. - 272 с.
  11. Портна О. В., Єршова Н. Ю., Юр'єва І. А. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. - Л.: Магнолія 2006, 2013. - 283 с.
  12. Тюріна Н. М., Карвацька Н. С., Грабовська І. В. Антикризове управління: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2012. - 448 с.
  13. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій:Посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 208 с.
  14. Чепішко В. Три кроки до стабільності//Урядовий кур'єр, 19 лютого 2009 р., №30.
  15. Штангрет А. М., Копилюк О. І. Антикризове управління підприємством: Навч. посіб. - К.: Знання, 2007. - 335 с.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка
  2. Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Антикризове управління”
  3. Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Антикризове управління ”
  4. Вказівки до виконання контрольної роботи
  5. Завдання для контрольних робіт
  6. Питання для самоконтролю
  7. Теми рефератів
- Список рекомендованої літератури